

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	51-553-37-46
Дата	21. 07. 2025

16 07
mfeez

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО КОНСТИТУЦИОННИ И ПРАВНИ ВЪПРОСИ

ДОКЛАД

Относно: законопроект за изменение и допълнение на Закона за международния търговски арбитраж, № 51-502-01-25, внесен от Министерски съвет на 30.06.2025 г.

Общ проект!
Второ гласуване!

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
ЗАКОНА ЗА МЕЖДУНАРОДНИЯ ТЪРГОВСКИ АРБИТРАЖ

(обн., ДВ, бр. 60 от 1988 г.; изм. и доп., бр. 93 от 1993 г., бр. 59 от 1998 г., бр. 38 от 2001 г., бр. 46 от 2002 г.; Решение № 9 на Конституционния съд от 2002 г. – бр. 102 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 59 от 2007 г. и бр. 8 от 2017 г.)

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на закона.

§ 1. Наименованието на закона се изменя така:

„Закон за арбитража“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 1.

§ 2. В чл. 1 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „международния търговски“ се заличават.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) С арбитраж могат да бъдат решавани имуществени спорове и спорове за попълване на празноти в договор или за приспособяването му към нововъзникнали обстоятелства. Не могат да бъдат решавани с арбитраж споровете, посочени в чл. 19, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс.“

Предложение на нар. пр. Петър Петров:

В § 2, т. 2, в текста на ал. 2, след думите „решавани с арбитраж“ се добавя „спорове за неустойки по сключени договори между лица, които не са търговци, както и“ и текста продължава.

Комисията не подкрепя предложението.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 2.

§ 3. В чл. 3 думите „международния търговски“ се заличават.

Предложение на нар. пр. Ивайло Чорбов:

Чл. 3 се изменя както следва:

След думата „учреждение“ се добавя „както и общински дружества“.

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение на нар. пр. Анна Александрова и група народни представители:

Параграф 3 се изменя така:

„§ 3. Чл. 3 се изменя така:

Чл. 3. Страна в арбитражно производство може да бъде и държава или държавно учреждение.“

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 3:

§ 3. Член 3 се изменя така:

„Чл. 3. Страна в арбитражно производство може да бъде и държава или държавно учреждение.“

§ 4. Член 4 се изменя така:

„Чл. 4. (1) Арбитраж на територията на Република България може да се осъществява от:

1. постоянна арбитражна институция със седалище в Република България, вписана в Регистъра на арбитражите (Регистъра) по реда на глава първа „а“;

2. чуждестранна арбитражна институция със седалище в чужбина.

(2) Международен арбитраж с място на територията на Република България може да бъде образуван и за решаване на определен търговски спор.

(3) Арбитражна институция по ал. 1, т. 1 се учредява към юридическо лице, вписано в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел или в друг регистър, предвиден в закон, и трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да е приела правила за устройството и организацията на арбитражната дейност, както и тарифа за таксите и разноските, които се събират при осъществяване на дейността, и да поддържа списък на арбитри;
2. да поддържа офис, деловодство, архив и интернет страница;
3. членовете на управителния ѝ орган, ако има такъв, и вписаните в списъка арбитри да отговарят на изискванията по чл. 11, ал. 4.

(4) При провеждане на арбитраж по ал. 1, т. 2 и ал. 2 в Регистъра на арбитражите се вписва всяко арбитражно производство, образувано пред тях.”

Предложение на нар. пр. Петър Петров:

В § 4 се правят следните изменения:

В текста на ал. 3, точка 2, в края на изречението, след думата „страница“ вместо точка и запетая, се слага запетая и се добавя и следния текст: „съдържаща база данни за идентификация на образуваните арбитражни спорове с възможност за справка в нея, без обявяване на информация, представляваща лични данни“.

Предложението е оттеглено.

Предложение на нар. пр. Анна Александрова и група народни представители:

В § 4, относно чл. 4, се правят следните изменения:

1. В ал. 1:

а) в т. 1 думата „(Регистъра)“ се заличава;

б) в т. 2 думите „в чужбина“ се заменят с „извън територията на Република България“.

2. В ал. 4 думите „на арбитражите“ се заменят с „по чл. 6а“.

Комисията подкрепя предложението.

Предложение на нар. пр. Васил Пандов, Лена Бориславова и Стою

Стоеv:

В § 4 в чл. 4, ал. 4 накрая се прибавят думите „когато страна по спора е лице по чл. 7, ал. 4“

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение на нар. пр. Петър Петров по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС:

В чл. 4, ал. 3, т. 2 накрая се добавя „с връзка към електронната деловодна система“.

Комисията подкрепя предложението

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 4:

§ 4. Член 4 се изменя така:

„Чл. 4. (1) Арбитраж на територията на Република България може да се осъществява от:

1. постоянна арбитражна институция със седалище в Република България, вписана в Регистъра на арбитражите по реда на глава първа „а“;

2. чуждестранна арбитражна институция със седалище извън територията на Република България.

(2) Международен арбитраж с място на територията на Република България може да бъде образуван и за решаване на определен търговски спор.

(3) Арбитражна институция по ал. 1, т. 1 се учредява към юридическо лице, вписано в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел или в друг регистър, предвиден в закон, и трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да е приела правила за устройството и организацията на арбитражната дейност, както и тарифа за таксите и разноските, които се събират при осъществяване на дейността, и да поддържа списък на арбитри;

2. да поддържа офис, деловодство, архив и интернет страница с връзка към електронната деловодна система;

3. членовете на управителния ѝ орган, ако има такъв, и вписаните в списъка арбитри да отговарят на изискванията по чл. 11, ал. 4.

(4) При провеждане на арбитраж по ал. 1, т. 2 и ал. 2 в Регистъра по чл. 6а се вписва всяко арбитражно производство, образувано пред тях.”

§ 5. Създава се глава първа „а“ с чл. 6а – 6д:

**„Глава първа „а“
Регистър на арбитражите**

Чл. 6а. (1) Регистърът на арбитражите е структурирана база данни в електронна форма, която съдържа информация относно постоянните институции, осъществяващи арбитражна дейност, със седалище в Република България, както и относно арбитражните производства с място на арбитраж на територията на Република България, образувани пред арбитраж, създаден за решаване на определен спор, или пред постоянна арбитражна институция със седалище в чужбина. Регистърът на арбитражите се води и поддържа от Министерството на правосъдието.

(2) Обстоятелствата се вписват и актовете се обявяват без информацията, представляваща лични данни, с изключение на информацията, за която със закон се изисква да бъде обявена.

(3) За всяка вписана арбитражна институция със седалище в Република България и за всяко производство по чл. 4, ал. 4 се води електронната партида, в която се прилагат заявленията, документите, удостоверяващи вписаните обстоятелства, обявените актове и други документи, които могат да съдържат и лични данни за идентифицирането на лицата, представляващи или управляващи юридическото лице, към което е създаден арбитражът, арбитрите и страните по арбитражните производства по чл. 4, ал. 1, т. 2 и ал. 2.

(4) Регистърът е публичен в частта, съдържаща данни относно арбитражните институции и имената и професиите на арбитрите към тях. Останалите данни и документи в Регистъра са достъпни само за министъра на правосъдието и за лицата, на които е възложил воденето на Регистъра, за инспектората към министъра на правосъдието по Закона за съдебната власт и за съда.

(5) Условиата и редът за водене, достъп и съхраняване на Регистъра се определят с наредба, издадена от министъра на правосъдието.

(6) Министерството на правосъдието събира такси в размери, определени с тарифа на Министерския съвет, за предоставяне на следните услуги от Регистъра на арбитражите:

1. вписване на арбитраж като постоянна институция;
2. вписване на промени в обстоятелствата относно вписана постоянна институция;
3. вписване на обстоятелства относно арбитражни производства, образувани пред арбитраж, създаден за решаване на определен спор, или пред постоянна арбитражна институция със седалище в чужбина, както и на арбитражи извън листата на арбитража;
4. издаване на удостоверение за вписана постоянна институция;
5. извършване на писмена справка за вписани обстоятелства;
6. издаване на заверено копие на хартиен носител от електронен образ на заявление или приложения към него.

(7) Справките и удостоверенията не могат да съдържат лични данни, които не са предмет на публично вписване или обявяване.

(8) Всички действия, свързани с Регистъра, се извършват електронно. Услугите по ал. 4 могат да бъдат предоставяни и въз основа на писмено заявление.

Чл. 6б. (1) За постоянните арбитражни институции се вписват:

1. единен идентификационен код, наименование и правно-организационна форма на юридическото лице, към което е създадена арбитражната институция;
2. седалище и адрес на управление, адрес на офисите, в които се осъществява арбитражна дейност, и интернет страница;
3. имената на членовете на управителните органи на юридическото лице;
4. имена, професия и данни за контакт на членовете на управителния орган на арбитража, ако има такъв;
5. имена, професия и данни за контакт на арбитражите, чрез които постоянната институция осъществява арбитражна дейност;
6. специализация на арбитражната дейност, ако е приложимо.

(2) Ако арбитър по конкретно дело е лице извън листата на арбитража, за разглежданото с негово участие дело по партидата на арбитражната институция се вписват данните по ал. 3, т. 2 и 3.

(3) За арбитражните производства, образувани пред арбитраж, създаден за решаване на определен спор, или пред постоянна арбитражна институция със седалище в чужбина се вписват следните обстоятелства:

1. дата на постъпване на искането за разглеждане на арбитражния спор;

2. имена и адреси на страните;

3. имена, професия и данни за контакт на арбитрите, избрани или назначени да решат спора, а когато са арбитри към постоянна арбитражна институция със седалище в чужбина, се вписват също наименование, идентификационен номер и седалище на чуждестранната арбитражна институция;

4. дата и номер на арбитражното решение.

(4) В случаите по ал. 3 се прилагат:

1. искане за разглеждане на арбитражния спор и отговор на искането, ако е постъпил;

2. съобщение за предстоящо открито заседание за разглеждане на арбитражното дело – дата и начин на провеждане;

3. арбитражно решение, което се обявява с оглед на влизането му в сила, със заличени лични данни.

Чл. 6в. (1) Заявление за вписване на постоянна арбитражна институция се подава от представляващия юридическото лице, към което е създадена арбитражната институция, или от пълномощник с изрично пълномощно.

(2) Заявление за вписване на арбитраж по чл. 4, ал. 1, т. 2 и ал. 2 се подава от председателя на арбитражния състав по конкретното дело в 7-дневен срок от формирането му.

(3) Заявление за вписване по чл. 6б, ал. 2 се подава от лицата по ал. 1.

(4) Заявление за вписване на промени на обстоятелства по чл. 6б, ал. 1, 2 и 3 се подава в 7-дневен срок от настъпването им. По отношение на това заявление се прилагат съответно правилата относно заявлението за първоначално вписване на обстоятелства.

(5) Документите, които се прилагат към заявлението, се уреждат в наредбата по чл. 6а, ал. 5. С нея се приемат и образци на декларации и други документи, необходими за вписването.

Чл. 6г. Министърът на правосъдието се произнася по заявлението за вписване в 7-дневен срок с мотивирано решение. Когато не са спазени

изискванията по чл. 4, 6б и 6в и пропуските не бъдат отстранени в 7-дневен срок, министърът на правосъдието мотивирано отказва вписването. Отказът подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 6д. (1) Арбитражна институция се заличава от Регистъра:

1. по искане на представляващия юридическото лице, към което е създадена; искането може да бъде подадено и от пълномощник с изрично пълномощно с нотариално удостоверяване на подписа на упълномощителя;

2. при прекратяване на юридическото лице, към което е създадена арбитражната институция;

3. в случаите по чл. 52, ал. 7.

(2) В случаите по ал. 1 висящите арбитражни производства се довършват от арбитражен състав, образуван съобразно приложимите за това правила при започване на производството.

(3) Архивът на заличената арбитражна институция се предава на Министерството на правосъдието.“

Предложение на нар. пр. Петър Петров:

В чл. 6а, в текста на алинея четвърта, в края на второто изречение, след думите, „за съдебната власт“, се поставя запетая и се добавя изрази „за адвокати“ и текста продължава.

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение на нар. пр. Анна Александрова и група народни представители:

В § 5 се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 6а:

а) в ал. 1 думите „в чужбина“ се заменят с „извън територията на Република България“;

б) в ал. 2 думите „без информацията, представляваща лични данни“ се заменят с „при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни и на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ, L 119/1 от 4 май 2016 г.)“;

в) в ал. 3 думите „чл. 4, ал. 4“ се заменят с „чл. 4, ал. 1, т. 2 и ал. 2“;

г) в ал. 4 след думата „Регистърът“ се добавя „по ал. 1“, а след думата „Регистъра“ се добавя по ал. 1;

д) в ал. 5 след думата „Регистъра“ се добавя „по ал. 1“;

е) в ал. 6:

аа) в текста преди т. 1 думите „на арбитражите“ се заменят с „по ал. 1“;

бб) в т. 1 след думата „вписване“ се добавя „или заличаване“;

вв) в т. 3 думите „в чужбина“ се заменят с „извън територията на Република България“, а думата „листата“ се заменя със „списъка“;

гг) в т. 4 след думата „постоянна“ се добавя „арбитражна“.

жс) в ал. 8 след думата „Регистъра“ се добавя „по ал. 1“;

2. В чл. 6б:

а) в ал. 2 думата „листата“ се заменя със „списъка“;

б) в ал. 3:

аа) в текста преди точка 1 думата „в чужбина“ се заменя с „извън територията на Република България“;

бб) точка 2 се изменя така:

„2. имената, съответно наименованията, и адресите на страните.“;

вв) в т. 3 думите „в чужбина“ се заменя с „извън територията на Република България“.

3. Член 6г се изменя така:

„Чл. 6г. (1) Министърът на правосъдието се произнася по заявлението за вписване в 7-дневен срок с мотивирано решение. Когато не са спазени изискванията по чл. 4, 6б или чл. 6в и пропуските не бъдат отстранени в 7-дневен срок, министърът на правосъдието мотивирано отказва вписването. Отказ може да бъде постановен и когато по отношение на арбитража, чието вписване е заявено, са налице фактите и обстоятелствата по чл. 52, ал. 6 или чл. 53. Арбитраж, заличен на основание чл. 6д, ал. 1, т. 3, не може да бъде вписан отново.

(2) Отказът подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“.

4. В чл. 6д, ал. 1, т. 3 думите „чл. 52, ал. 7“ се заменят с „чл. 52, ал. 6“.

Комисията подкрепя предложението.

Предложение на нар. пр. Васил Пандов, Лена Бориславова и Стою

Стойков:

В § 5:

В Член 6а:

- ал. 1 се изменя:

„(1) Регистърът на арбитражите е структурирана база данни в електронна форма, която съдържа информацията относно:

1. постоянните институции, осъществяващи арбитражна дейност, със седалище в Република България,

2. постоянните арбитражни институции със седалище в чужбина,

3. арбитражните производства с място на арбитраж на територията на Република България, образувани пред арбитраж, създаден за решаване на определен спор.“

- ал. 2 се изменя:

„(2) Регистърът на арбитражите се води и поддържа от Министерството на правосъдието. Обстоятелствата се вписват и актовете се обявяват без информацията, представляваща лични данни, както и търговска или друга защитена тайна на страните, с изключение на информацията, за която със закон се изисква да бъде обявена.“

- ал. 3 се изменя:

„(3) За всяка вписана арбитражна институция по чл. 4, ал. 1, т. 1 и т. 2, както и за всяко производство по чл. 4, ал. 2 се води електронната партида, в която се прилагат заявленията, документите, удостоверяващи вписаните обстоятелства, обявените актове и други документи, които могат да съдържат и лични данни за идентифицирането на лицата, представляващи или управляващи юридическото лице, към което е създаден арбитражът, а в случаите по чл. 4, ал. 1, т. 1 и чл. 4 ал. 2 - и за арбитражите и страните по арбитражните производства.“

В ал. 4 се заличават думите „за министъра на правосъдието и“.

- Ал. 6, т. 3 се изменя както следва:

„3. вписване на обстоятелства относно арбитражни производства, образувани пред арбитраж, създаден за решаване на определен спор;“ -

В Чл. 6б:

В ал. 2 накрая се прибавят думите „когато страна по спора е физическо лице по чл. 7, ал. 4“

В ал. 3 след думите „в чужбина“ се прибавят думите „когато

страна по спора е физическо лице по чл. 7, ал. 4“.

Ал. 3, т. 3 се изменя:

„3. имена, професия и данни за контакт на арбитрите, избрани или назначени да решат спора;“

Чл. 6в, ал. 2 се изменя:

„(2) Заявление за вписване на арбитраж по чл. 4, ал. 2 се подава от председателя на арбитражния състав по конкретното дело в 7-дневен срок от формирането му.“

Комисията не подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 5:

§ 5. Създава се глава първа „а“ с чл. 6а – 6д:

„Глава първа „а“

Регистър на арбитражите

Чл. 6а. (1) Регистърът на арбитражите е структурирана база данни в електронна форма, която съдържа информация относно постоянните институции, осъществяващи арбитражна дейност, със седалище в Република България, както и относно арбитражните производства с място на арбитраж на територията на Република България, образувани пред арбитраж, създаден за решаване на определен спор, или пред постоянна арбитражна институция със седалище извън територията на Република България. Регистърът на арбитражите се води и поддържа от Министерството на правосъдието.

(2) Обстоятелствата се вписват и актовете се обявяват при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни и на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ, L 119/1 от 4 май 2016 г.), с изключение на информацията, за която със закон се изисква да бъде обявена.

(3) За всяка вписана арбитражна институция със седалище в Република България и за всяко производство по чл. 4, ал. 1, т. 2 и ал. 2 се води електронната партида, в която се прилагат заявленията, документите, удостоверяващи вписаните обстоятелства, обявените

актове и други документи, които могат да съдържат и лични данни за идентифицирането на лицата, представляващи или управляващи юридическото лице, към което е създаден арбитражът, арбитражите и страните по арбитражните производства по чл. 4, ал. 1, т. 2 и ал. 2.

(4) Регистърът по ал. 1 е публичен в частта, съдържаща данни относно арбитражните институции и имената и професиите на арбитражите към тях. Останалите данни и документи в Регистъра по ал. 1 са достъпни само за министъра на правосъдието и за лицата, на които е възложил воденето на Регистъра, за Инспектората към министъра на правосъдието по Закона за съдебната власт и за съда.

(5) Условиата и редът за водене, достъп и съхраняване на Регистъра по ал. 1 се определят с наредба, издадена от министъра на правосъдието.

(6) Министерството на правосъдието събира такси в размери, определени с тарифа на Министерския съвет, за предоставяне на следните услуги от Регистъра по ал. 1:

1. вписване или заличаване на арбитраж като постоянна институция;

2. вписване на промени в обстоятелствата относно вписана постоянна институция;

3. вписване на обстоятелства относно арбитражни производства, образувани пред арбитраж, създаден за решаване на определен спор, или пред постоянна арбитражна институция със седалище извън територията на Република България, както и на арбитражи извън списъка на арбитража;

4. издаване на удостоверение за вписана постоянна арбитражна институция;

5. извършване на писмена справка за вписани обстоятелства;

6. издаване на заверено копие на хартиен носител от електронен образ на заявление или приложения към него.

(7) Справките и удостоверенията не могат да съдържат лични данни, които не са предмет на публично вписване или обявяване.

(8) Всички действия, свързани с Регистъра по ал. 1, се извършват електронно. Услугите по ал. 4 могат да бъдат предоставяни и въз основа на писмено заявление.

Чл. 66. (1) За постоянните арбитражни институции се вписват:

1. единен идентификационен код, наименование и правно-организационна форма на юридическото лице, към което е създадена арбитражната институция;

2. седалище и адрес на управление, адрес на офисите, в които се осъществява арбитражна дейност, и интернет страница;

3. имената на членовете на управителните органи на юридическото лице;

4. имена, професия и данни за контакт на членовете на управителния орган на арбитража, ако има такъв;

5. имена, професия и данни за контакт на арбитрите, чрез които постоянната институция осъществява арбитражна дейност;

6. специализация на арбитражната дейност, ако е приложимо.

(2) Ако арбитър по конкретно дело е лице извън списъка на арбитража, за разглежданото с негово участие дело по партидата на арбитражната институция се вписват данните по ал. 3, т. 2 и 3.

(3) За арбитражните производства, образувани пред арбитраж, създаден за решаване на определен спор, или пред постоянна арбитражна институция със седалище извън територията на Република България се вписват следните обстоятелства:

1. дата на постъпване на искането за разглеждане на арбитражния спор;

2. имената, съответно наименованията, и адресите на страните;

3. имена, професия и данни за контакт на арбитрите, избрани или назначени да решат спора, а когато са арбитри към постоянна арбитражна институция със седалище извън територията на Република България, се вписват също наименование, идентификационен номер и седалище на чуждестранната арбитражна институция;

4. дата и номер на арбитражното решение.

(4) В случаите по ал. 3 се прилагат:

1. искане за разглеждане на арбитражния спор и отговор на искането, ако е постъпил;

2. съобщение за предстоящо открито заседание за разглеждане на арбитражното дело – дата и начин на провеждане;

3. арбитражно решение, което се обявява с оглед на влизането му в сила чрез прилагане в Регистъра по чл. 6а.

Чл. 6в. (1) Заявление за вписване на постоянна арбитражна институция се подава от представляващия юридическото лице, към което е създадена арбитражната институция, или от пълномощник с изрично пълномощно.

(2) Заявление за вписване на арбитраж по чл. 4, ал. 1, т. 2 и ал. 2 се подава от председателя на арбитражния състав по конкретното дело в 7-дневен срок от формирането му.

(3) Заявление за вписване по чл. 6б, ал. 2 се подава от лицата по ал. 1.

(4) Заявление за вписване на промени на обстоятелства по чл. 6б, ал. 1, 2 и 3 се подава в 7-дневен срок от настъпването им. По отношение на това заявление се прилагат съответно правилата относно заявлението за първоначално вписване на обстоятелства.

(5) Документите, които се прилагат към заявлението, се уреждат в наредбата по чл. 6а, ал. 5. С нея се приемат и образци на декларации и други документи, необходими за вписването.

Чл. 6г. (1) Министърът на правосъдието се произнася по заявлението за вписване в 7-дневен срок с мотивирано решение. Когато не са спазени изискванията по чл. 4, 6б или чл. 6в и пропуските не бъдат отстранени в 7-дневен срок, министърът на правосъдието мотивирано отказва вписването. Отказ може да бъде постановен и когато по отношение на арбитража, чието вписване е заявено, са налице фактите и обстоятелствата по чл. 52, ал. 6 или чл. 53. Арбитраж, заличен на основание чл. 6д, ал. 1, т. 3, не може да бъде вписан отново.

(2) Отказът подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 6д. (1) Арбитражна институция се заличава от Регистъра по ал. 1:

1. по искане на представляващия юридическото лице, към което е създадена; искането може да бъде подадено и от пълномощник с изрично пълномощно с нотариално удостоверяване на подписа на упълномощителя;

2. при прекратяване на юридическото лице, към което е създадена арбитражната институция;

3. в случаите по чл. 52, ал. 6.

(2) В случаите по ал. 1 висящите арбитражни производства се довършват от арбитражен състав, образуван съобразно приложимите за това правила при започване на производството.

(3) Архивът на заличената арбитражна институция се предава на Министерството на правосъдието.“

§ 6. В чл. 7 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „или други средства за съобщения“ се заменят с „електронни съобщения или други средства за комуникация“.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Смята се, че има арбитражно споразумение и когато ответникът писмено или със заявление, отбелязано в протокола на арбитражното заседание, приеме спорът да бъде разгледан от арбитража, както и ако предяви насрещен иск или възражение за прихващане. Същото се приема, когато ответникът участва в арбитражното производство чрез депозиране на писмен отговор, представяне на доказателства или явяване в арбитражно заседание, без да оспорва компетентността на арбитража.“

3. Създава се ал. 4:

„(4) Алинея 3, изречение второ не се прилага, когато ответникът е физическо лице, с изключение на лицето, което е страна по спора в качеството му на едноличен търговец, предприемач, съдружник или акционер, управител или член на управителен орган на дружество или прокурист, както и което се е задължило или е дало обезпечение за задължение на търговец или предприемач, което е предмет на спора.“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 6.

§ 7. В чл. 11 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Арбитър може да бъде и лице, което не е гражданин на Република България, ако правилникът на съответната арбитражна институция позволява това.“

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Ако правилникът на съответната арбитражна институция позволява това, за арбитър може да бъде посочено и лице, което не е включено в листата на арбитражната институция, ако отговаря на изискванията по ал. 4.“

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и се изменя така:

„(4) Арбитър може да бъде дееспособен пълнолетен гражданин, който:

1. не е осъждан за умишлено престъпление от общ характер, независимо от реабилитацията;
2. има висше образование;
3. има най-малко 8 години професионален стаж;
4. не е лишен от правото да упражнява определена професия или дейност или да заема определена длъжност;
5. не е в производство по несъстоятелност, не е невъзстановен в правата си несъстоятелен или не е осъждан за банкрут;
6. притежава високи морални качества.“

4. Създават се ал. 5 и 6:

„(5) Изискванията по ал. 4 не се прилагат за арбитри към постоянна арбитражна институция със седалище в чужбина, при разглеждане на арбитражно дело на територията на Република България.

(6) Обстоятелствата по ал. 4 се установяват служебно по т. 1, 5 и 6, въз основа на документ за завършено висше образование по т. 2 и въз основа на писмена декларация от арбитъра по т. 3 и 4.“

Предложение на нар. пр. Петър Петров:

В § 7, се правят следните допълнения:

1. В текста на точка 3, алинея 4, т. 2, изразът „или висше образование“ се заменя с „има висше юридическо образование“.

2. В текста на точка 4. в новата алинея 5, в края на изречението, вместо точка се поставя запетая и се добавя следния текст: „както и за лица, притежаващи най-малко три години професионален стаж като съдия“.

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение на нар. пр. Анна Александрова и група народни представители:

В § 7, относно чл. 11, се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 относно ал. 2 накрая се добавя „както и когато е арбитър към чуждестранна арбитражна институция или е арбитър по спор по чл. 4, ал. 2.“

2. В т. 2, относно ал. 3, думата „Ако“ се заменя с „В случай че“, а думата „листата“ се заменя със „списъка“.

3. В т. 3, относно ал. 4, в т. 6 накрая се добавя „и професионализъм“.

4. В т. 5, относно ал. 5, думите „в чужбина“ се заменят с „извън територията на Република България“.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 7:

§ 7. В чл. 11 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Арбитър може да бъде и лице, което не е гражданин на Република България, ако правилникът на съответната арбитражна институция позволява това, както и когато е арбитър към чуждестранна арбитражна институция или е арбитър по спор по чл. 4, ал. 2.“

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) В случай че правилникът на съответната арбитражна институция позволява това, за арбитър може да бъде посочено и лице, което не е включено в списъка на арбитражната институция, ако отговаря на изискванията по ал. 4.“

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и се изменя така:

„(4) Арбитър може да бъде дееспособен пълнолетен гражданин, който:

1. не е осъждан за умишлено престъпление от общ характер, независимо от реабилитацията;

2. има висше образование;

3. има най-малко 8 години професионален стаж;

4. не е лишен от правото да упражнява определена професия или дейност или да заема определена длъжност;

5. не е в производство по несъстоятелност, не е невъзстановен в правата си несъстоятелен или не е осъждан за банкрут;

6. притежава високи морални качества и професионализъм.“

4. Създават се ал. 5 и 6:

„(5) Изискванията по ал. 4 не се прилагат за арбитри към постоянна арбитражна институция със седалище извън територията на Република България, при разглеждане на арбитражно дело на територията на Република България.

(6) Обстоятелствата по ал. 4 се установяват служебно по т. 1, 5 и 6, въз основа на документ за завършено висше образование по т. 2 и въз основа на писмена декларация от арбитъра по т. 3 и 4.“

§ 8. В чл. 12 се правят следните изменения:

1. В ал. 2:

а) точка 2 се изменя така:

„2. ако страната не назначи арбитър в 30-дневен срок от получаване на искането на другата страна да направи това или ако двамата арбитри в 30-дневен срок от тяхното назначаване не постигнат съгласие за третия арбитър, той се назначава по искане на една от страните от ръководителя на арбитражната институция, а при международен арбитраж за решаване на отделен търговски спор – от председателя на Българската търговско-промишлена палата;“

б) в т. 3 думата „органа“ се заменя с „органите“.

2. В ал. 3 думите „Председателят на Българската търговско-промишлена палата“ се заменят с „Назначаващият орган по ал. 2, т. 2 и 3“.

3. В ал. 4 думите „председателя на Българската търговско-промишлена палата по ал. 2 и 3“ се заменят с „назначаващия орган по ал. 2, т. 2 и 3“.

Предложение на нар. пр. Анна Александрова и група народни представители:

В § 8, т. 1 се правят следните изменения:

1. В б. „а“ думата „назначи“ се заменя с „избере“.

2. Буква „б“ се изменя така:

„б) в т. 3 думите „органа по предходната точка“ се заменят с „органите по т. 2“.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 8:

§ 8. В чл. 12 се правят следните изменения:

1. В ал. 2:

а) точка 2 се изменя така:

„2. ако страната не избере арбитър в 30-дневен срок от получаване на искането на другата страна да направи това или ако

двамата арбитри в 30-дневен срок от тяхното назначаване не постигнат съгласие за третия арбитър, той се назначава по искане на една от страните от ръководителя на арбитражната институция, а при международен арбитраж за решаване на отделен търговски спор – от председателя на Българската търговско-промишлена палата;“

б) в т. 3 думите „органа по предходната точка“ се заменят с „органите по т. 2“.

2. В ал. 3 думите „Председателят на Българската търговско-промишлена палата“ се заменят с „Назначаващият орган по ал. 2, т. 2 и 3“.

3. В ал. 4 думите „председателя на Българската търговско-промишлена палата по ал. 2 и 3“ се заменят с „назначаващия орган по ал. 2, т. 2 и 3“.

§ 9. Член 26 се изменя така:

„Чл. 26. Когато и двете страни са със седалище, постоянен адрес или обичайно местопребиваване в Република България, освен когато една от тях е предприятие с преобладаващо чуждестранно участие, арбитражното производство се води на български език. В останалите случаи страните могат да се споразумеят относно езика или езиците, които ще се използват в арбитражното производство. При липса на споразумение езикът или езиците се определят от арбитражния съд. Той може да разпорежи всяко писмено доказателство да бъде съпроводено от превод на езика или на езиците, уговорени от страните или определени от арбитражния съд.“

Предложение на нар. пр. Васил Пандов, Лена Бориславова и Стою Стоев:

В § 9 в чл. 26 думата „постоянен“ се заменя с „настоящ“.

Комисията не подкрепя предложението.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 9.

§ 10. В чл. 30 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Ако не е уговорено друго между страните, при необходимост арбитражно заседание може да бъде проведено чрез видеоконферентна

връзка. Арбитражният съд урежда в правилата си реда за провеждане на такова заседание.“

Предложение на нар. пр. Петър Петров:

В § 10, точка 2 се прави следното допълнение:

В текста на новата ал. 2, в края на изречението, вместо точка се поставя запетая и се добавя следния текст: „като в този случай се съставя подробен протокол от провеждането му.“

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Предложение на нар. пр. Петър Петров по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС:

В чл. 30 се създава ал. 3:

„(3) Процесуалните действия и изявления на арбитрите, страните, техните представители и на останалите участници в производството се регистрират по подходящ начин, позволяващ съхраняване и възпроизвеждане на информацията.“

Комисията подкрепя предложението

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 10:

§ 10. В чл. 30 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създават се ал. 2 и 3:

„(2) Ако не е уговорено друго между страните, при необходимост арбитражно заседание може да бъде проведено чрез видеоконферентна връзка. Арбитражният съд урежда в правилата си реда за провеждане на такова заседание.

(3) Процесуалните действия и изявления на арбитрите, страните, техните представители и на останалите участници в производството се регистрират по подходящ начин, позволяващ съхраняване и възпроизвеждане на информацията.“

§ 11. В чл. 32 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създават се нови ал. 1, 2 и 3:

(1) Исковата молба и приложените към нея доказателства, съобщението за насрочване на първото арбитражно заседание за

разглеждане на арбитражното дело и постановеното арбитражно решение се връчват на ответника на територията на Република България по един от следните начини в посочената последователност:

1. чрез препоръчана пратка от универсалната пощенска услуга или чрез куриерска услуга, извършена от лице, вписано в публичния регистър на операторите, извършващи неуниверсални пощенски услуги;

2. чрез нотариус или частен съдебен изпълнител, ако книжата не са могли да бъдат връчени по начините, посочени в т. 1.

(2) По искане на ищеца връчването по ал. 1, т. 2 може да бъде използвано и при първо изпращане на посочените книжа, както и за връчване на други съобщения и документи по делото, като той понася съответните разноски, независимо от изхода на делото.

(3) Връчителят удостоверява с подписа си датата и начина на връчването, качеството на лицето, на което е връчено съобщението, както и всички действия във връзка с направен опит за връчване.“

2. Досегашните ал. 1 и 2 стават съответно ал. 4 и 5 и се изменят така:

„(4) Когато страната след старателно издирване не може да бъде открита на адреса си на управление или на постоянния и настоящия си адрес, както и на адреса, посочен в сключения между страните договор, уведомлението се смята за получено, ако опитите за връчване са удостоверени от връчителя.

(5) Уведомлението се смята за предадено и когато получателят е отказал да го получи, както и когато не се е явил да го получи, след като му е била оставена покана за това. Връчителят удостоверява тези обстоятелства писмено.“

3. Създават се ал. 6, 7 и 8:

„(6) Алинея 4 и втората хипотеза на ал. 5 не се прилагат за страна - физическо лице по смисъла на чл. 7, ал. 4, освен когато страната вече е получила редовно исковата молба или предходно съобщение по реда на ал. 1.

(7) Когато опитите за връчване на исковата молба или на съобщението за насрочване на първо открито арбитражно заседание са неуспешни, включително чрез прилагане на ал. 4 и 5, по искане на ищеца се прави нов последен опит за връчване в срок до 3 месеца от последния или делото се прекратява по негово искане. В последния случай ищецът има право да предяви иска пред компетентния съд.

(8) Въз основа на изрично писмено искане на страните книжа и съобщения могат да им бъдат изпращани и на посочен от тях електронен адрес. По отношение на ответника тази възможност се прилага, след като е бил уведомен за предявления срещу него иск по реда на ал. 1.“

Предложение на нар. пр. Анна Александрова и група народни представители:

В § 11, т. 3 относно чл. 32, ал. 7 се изменя така:

„(7) Когато опитите за връчване на исковата молба или на съобщението за насрочване на първото открито арбитражно заседание са неуспешни, включително чрез прилагане на ал. 4 и 5, по искане на ищеца се прави нов опит за връчване в срок до три месеца от последния опит или делото се прекратява по негово искане. При прекратяване на делото поради невъзможност да бъде призван ответникът, ищецът има право да предяви иска пред компетентния съд.“

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Предложение на нар. пр. Васил Пандов, Лена Бориславова и Стою Стоев:

В § 11 в чл. 32 се създават ал. 9 и ал. 10:

„(9) Правилата за връчване по ал. 1 се прилагат за страна, която е едноличен търговец, предприемач, съдружник или акционер, управител или член на управителен орган на дружество или прокурист, както и което се е задължило или е дало обезпечение за задължение на търговец или предприемач, което е предмет на спора, ако е уговорено между страните, с изключение на ал.4 и ал.5.

(10) Правилата на ал.7 и ал.8 не се прилагат за страна по спора в качеството ѝ на едноличен търговец, предприемач, съдружник или акционер, управител или член на управителен орган на дружество или прокурист, както и което се е задължило или е дало обезпечение за задължение на търговец или предприемач, което е предмет на спора.“

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение на нар. пр. Георги Кръстев по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС:

В чл. 32, ал. 7, изречение второ след думите „компетентния съд“ се добавя „като се запазва спирането на давността по време на

прекратеното арбитражно производство“.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 11, като ал. 7 се изменя така:

„(7) Когато опитите за връчване на исковата молба или на съобщението за насрочване на първото открито арбитражно заседание са неуспешни, включително чрез прилагане на ал. 4 и 5, по искане на ищеца се прави нов опит за връчване в срок до три месеца от последния опит или делото се прекратява по негово искане. При прекратяване на делото поради невъзможност да бъде призован ответникът, ищецът има право да предяви иска пред компетентния съд, като се запазва спирането на давността по време на прекратеното арбитражно производство.“

§ 12. В чл. 38 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Когато всички елементи на спорното правоотношение са свързани с една държава, изборът на друго право не изключва прилагането на императивните разпоредби на правото на тази държава.“

2. Досегашните ал. 2, 3 и 4 стават съответно ал. 3, 4 и 5.

Предложение на нар. пр. Васил Пандов, Лена Бориславова и Стою Стоев:

В § 12, т.1 чл. 26 се изменя:

„(2) Когато всички елементи на спорното правоотношение са свързани с една държава, прилагат се правилата на чл. 3, § 3 от Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 година относно приложимото право към договорни задължения (Рим I) и на чл.14, § 2 от Регламент (ЕО) № 864/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 година относно приложимото право към извъндоговорни задължения (Рим II).“

Комисията не подкрепя предложението.

Комисията не подкрепя текста на вносителя за § 12 и предлага да бъде отхвърлен.

§ 13. В чл. 41 ал. 3 се изменя така:

„(3) Решението се обявява с публикуването му в електронното досие на делото, а когато е постановено от арбитраж, образуван за решаване на определен спор, или от постоянна арбитражна институция със седалище в чужбина - в Регистъра. Решението, подписано от арбитрите, се изпраща на страните. С връчването му на двете страни то влиза в сила и подлежи на принудително изпълнение.“

Предложение на нар. пр. Надежда Йорданова и Божидар Божанов:

По параграф 13:

Изразът „електронното досие на делото“ да се замени с изрази „електронното дело“.

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение на нар. пр. Анна Александрова и група народни представители:

В § 13, относно чл. 41, ал. 3, думите „в чужбина - Регистъра“ се заменят с „извън територията на Република България – Регистъра по чл. 6а.“.

Комисията подкрепя предложението.

Предложение на нар. пр. Георги Кръстев по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС:

В чл. 41, ал. 3 думата „публикуването“ се заменя с „прилагането“.

Комисията подкрепя предложението

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 13, който става § 12:

§ 12. В чл. 41 ал. 3 се изменя така:

„(3) Решението се обявява с прилагането му в електронното досие на делото, а когато е постановено от арбитраж, образуван за решаване на определен спор, или от постоянна арбитражна институция със седалище извън територията на Република България – в Регистъра по чл. 6а. Решението, подписано от арбитрите, се изпраща на страните. С връчването му на двете страни то влиза в сила и подлежи на принудително изпълнение.“

§ 14. В чл. 46а се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и се изменя така:

„(1) Всеки арбитражен съд води деловодство и архив.“

2. Създават се ал. 2 и 3:

„(2) Деловодството осигурява информация за арбитражните дела от образуването им до предаването им в архив. Деловодството се поддържа и в електронна форма, като за всяко дело се образува електронно досие. Достъп до електронното досие се осигурява на страните, на арбитрите, избрани или назначени да разгледат и решат делото, на съда, на министъра на правосъдието и на Инспектората към министъра на правосъдието по Закона за съдебната власт.

(3) В архива се съхраняват приключените дела за срок до 10 години от приключването им. Решенията и мотивите към тях, както и сключените спогодби се съхраняват за срок до 50 години.“

Предложение на нар. пр. Надежда Йорданова и Божидар Божанов:

По § 14 относно ал. 2:

Изречение второ да се измени така: „Деловодството се поддържа в електронна форма, като за всяко дело се образува електронно дело.“

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение на нар. пр. Анна Александрова и група народни представители:

В § 14, т. 2 относно чл. 46а, ал. 3, думите „за срок до“ се заличават.

Комисията подкрепя предложението.

Предложение на нар. пр. Васил Пандов, Лена Бориславова и Стою Стоев:

В § 14 в чл. 46а се създава ал. 4:

„(4) При прекратяване на дейността на арбитражния съд архивът по ал. 3 се предава на министерство на правосъдието по ред, определен в наредбата по чл. 6а, ал. 5.“

Комисията не подкрепя предложението.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 14, който става § 13, като в т. 2 относно ал. 3 думите „за срок до“ се заличават.

§ 15. В чл. 47 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) точка 2 се изменя така:

„2. арбитражното споразумение не е било сключено или е недействително съобразно този закон или съобразно избран от страните друг закон при международен арбитраж;“

б) създава се нова т. 3:

„3. арбитражното решение противоречи на обществения ред в Република България;“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Арбитражното решение е нищожно, когато е постановено:

1. от арбитраж, който не е вписан в Регистъра;

2. от арбитър, който не е вписан в Регистъра в случаите по чл. 6б, ал. 1, т. 5 или по чл. 6в, ал. 2 и 3;

3. по спор, предметът на който не подлежи на решаване от арбитраж.“

3. Създава се ал. 3:

„(3) Освен в случаите по ал. 1, арбитражното решение може да бъде отменено от Върховния касационен съд и ако по надлежния съдебен ред бъде установена неистинност на документ, на показания на свидетел, на заключение на вещо лице, върху които е основано решението, или престъпно действие на страната, на нейния представител, на член от състава на арбитража или негов служител във връзка с решаването на делото.“

Предложение на нар. пр. Анна Александрова и група народни представители:

В § 15, т. 2, относно чл. 47, ал. 2, в т. 1 след думата „Регистъра“ се добавя „по чл. 6а“.

Комисията подкрепя предложението.

Предложение на нар. пр. Васил Пандов, Лена Бориславова и Стою Стоев:

В § 15 т. 2 от законопроекта се отменя.

Комисията не подкрепя предложението.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 15, който става § 14, като в ал. 2, т. 1 и 2 след думата „Регистъра“ се добавя „по чл. 6а“.

§ 16. В чл. 48 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създават се нови ал. 2 и 3:

„(2) В случаите по чл. 47, ал. 3 иск за отмяна се предявява в тримесечен срок считано от деня на влизане в сила на присъдата или на решението по иск по чл. 124, ал. 4 или 5 от Гражданския процесуален кодекс.

(3) Иск за установяване на нищожност на арбитражно решение може да бъде предявен от страните и техните правоприменници пред Върховния касационен съд без ограничение във времето. Когато съдът е сезиран с иск за отмяна по чл. 47, ал. 1 или 3, той се произнася по нищожността на решението и без да има искане за това.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 4 и се изменя така:

„(4) Спиране на изпълнението на арбитражно решение като обезпечителна мярка по искове по чл. 47 се допуска от Върховния касационен съд срещу представяне на обезпечение в размер на интереса от отмяна на арбитражното решение. Върховният касационен съд може да спре изпълнението и без обезпечение, когато са налице убедителни писмени доказателства за наличие на основание за отмяна. Допуснатите обезпечения по чл. 9 и извършените до спиране на изпълнението действия от съдебен изпълнител се запазват.“

3. Досегашната ал. 3 става ал. 5 и се изменя така:

„(5) Размерът на държавната такса за разглеждане на исковете по чл. 47 се определя с тарифа на Министерския съвет.“

Предложение на нар. пр. Петър Петров:

В § 16, т. 2 се правят следните допълнения:

1. В текста на ал. 2. в края на първото изречение, след думите „в размер на“ се добавят думите „една десета от“ и текста продължава.

2. Преди последното изречение се добавят нови три изречения със следния текст: „Съдът се произнася по искането в закрито заседание в деня на подаването му с Определение. Препис от молбата не се връчва на на срещната страна. Определението влиза в сила веднага и подлежи на незабавно изпълнение“.

Комисията не подкрепя предложението по т. 1, а по т. 2 е

оттеглено.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 16, който става § 15.

§ 17. В чл. 49 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и се изменя така:

„(1) Ако Върховният касационен съд с влязло в сила решение отмени арбитражното решение на някое от основанията по чл. 47, ал. 1, т. 1 и 2, заинтересованата страна може да предяви иск по спора пред компетентния съд. Когато арбитражното решение е отменено на някое от основанията по чл. 47, ал. 1, т. 3, 4, 5 и 6 или ал. 3, държавният съд връща делото на арбитражния съд за ново разглеждане, като всяка от страните може да поиска делото да бъде разгледано от други арбитри. При обявяване на арбитражното решение за нищожно на някое от основанията по чл. 47, ал. 2, заинтересованата страна може да отнесе спора за разглеждане от компетентния съд.“

2. Създава се ал. 2:

„(2) Върховният касационен съд изпраща на министъра на правосъдието електронно копие от всяко свое решение, с което обявява за нищожно или отменя арбитражно решение.“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 17, който става § 16.

§ 18. Член 51 се изменя така:

„Чл. 51. (1) Окръжният съд, в района на който е постоянният адрес или седалището на длъжника, издава по молба на заинтересованата страна изпълнителен лист въз основа на влязлото в сила и обявено арбитражно решение. Към молбата се прилагат арбитражното решение и доказателството, че то е връчено на длъжника по изпълнението. Когато длъжникът няма постоянен адрес или седалище на територията на Република България, изпълнителен лист въз основа на влязлото в сила арбитражно решение се издава от Софийския градски съд.

(2) Окръжният съд прави служебна проверка в Регистъра на арбитражите и в електронното досие на делото за установяване на обстоятелствата по чл. 41, ал. 3 и чл. 47, ал. 2, както и за връчване на решението на длъжника по изпълнението.

(3) Електронно копие от разпореждането, с което съдът отказва издаване на изпълнителен лист въз основа на арбитражно решение, се изпраща на министъра на правосъдието.

(4) За признаване и изпълнение на чуждестранно арбитражно решение се прилагат сключените от Република България международни договори, като молбата се предявява пред Софийския градски съд.“

Предложение на нар. пр. Надежда Йорданова и Божидар Божанов:

По § 18 относно ал. 3:

Думите „електронно копие на разпореждането“ да се замени с „разпореждането“ или „копие от разпореждането“.

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение на нар. пр. Анна Александрова и група народни представители:

Параграф 18 се изменя така:

§. 18. В чл. 51 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в изречение първо след думите „влязлото в сила“ се добавя „и обявено“;

б) създава се изречение трето: „Когато длъжникът няма постоянен адрес или седалище на територията на Република България, изпълнителен лист въз основа на влязлото в сила арбитражно решение се издава от Софийския градски съд.“

2. Създават се нови ал. 2 и 3:

„(2) Окръжният съд прави служебна проверка в Регистъра по чл. 6а на арбитражите и в електронното досие на делото за установяване на обстоятелствата по чл. 41, ал. 3 и чл. 47, ал. 2, както и за връчване на решението на длъжника по изпълнението.

(3) Електронно копие от разпореждането, с което съдът отказва издаване на изпълнителен лист въз основа на арбитражно решение, се изпраща на министъра на правосъдието.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 4 и накрая се добавя „като молбата се предявява пред Софийския градски съд.“.

4. Досегашната ал. 3 се отменя.

Комисията подкрепя предложението.

Предложение на нар. пр. Васил Пандов, Лена Бориславова и Стою

Стойков:

В § 18:

- в чл. 51, ал. 1 думите „постоянният“ и „постоянен“ се заменят с „настоящият“ и „настоящ“.

- Член 51, ал. 2 се изменя както следва:

(2) Окръжният съд прави служебна проверка в Регистъра на арбитражите и в електронното досие на делото за установяване на обстоятелствата по чл. 41, ал. 3, както и дали арбитражът, арбитражът и арбитражното производство са били вписани в Регистъра, в приложимите случаи. При липса на съответното вписване, съдът отказва издаване на изпълнителен лист до извършване на съответното вписване.

Комисията не подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 18, който става § 17:

§ 17. В чл. 51 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в изречение първо след думите „влязлото в сила“ се добавя „и обявено“;

б) създава се изречение трето: „Когато длъжникът няма постоянен адрес или седалище на територията на Република България, изпълнителен лист въз основа на влязлото в сила арбитражно решение се издава от Софийския градски съд.“

2. Създават се нови ал. 2 и 3:

„(2) Окръжният съд прави служебна проверка в Регистъра по чл. 41, ал. 3 и чл. 47, ал. 2, както и за връчване на решението на длъжника по изпълнението.

(3) Електронно копие от разпореждането, с което съдът отказва издаване на изпълнителен лист въз основа на арбитражно решение, се изпраща на министъра на правосъдието.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 4 и накрая се добавя „като молбата се предявява пред Софийския градски съд“.

4. Досегашната ал. 3 се отменя.

§ 19. Заглавието на глава осма се изменя така: „Контрол и административнонаказателна отговорност“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 19, който става § 18.

§ 20. В чл. 52 се правят следните допълнения:

1. В ал. 2 се създава изречение трето:

„За осъществяване на проверките всеки арбитражен съд предоставя постоянен служебен достъп на Инспектората до електронния архив на всички висящи и приключили дела.“

2. Създава се ал. 6:

„(6) Министърът на правосъдието има право да разпорежи заличаване на арбитраж от Регистъра по чл. 6а, в случай че бъдат констатирани системни тежки нарушения на този закон от арбитри или от институцията, към която е учреден арбитражът. Министърът на правосъдието се произнася с мотивирано решение, което подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“

Предложение на нар. пр. Петър Петров:

В § 20, т. 2 се прави следното допълнение: В текста на алинея 5. след думите „на този закон“, се добавя изрази „или извършено умишлено престъпление от общ характер, свързано с арбитражен спор“ и текста продължава.

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение на нар. пр. Надежда Йорданова и Божидар Божанов:

По § 20:

Вариант 1: В т. 1 да се заличат думите „висящи и“.

Вариант 2: В случай, че бъде отхвърлено предложението по т. 1 предлагаме да се създаде ал. 7:

„(2) При осъществяване на служебен достъп от Инспектората до архива до висящо арбитражно дело, страните се уведомяват за това в три дневен срок.“

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение на нар. пр. Анна Александрова и група народни

представители:

В § 20, т. 2, относно чл. 52, ал. 6, в изречение първо след думите „от арбитри“ се добавя „или когато институцията, към която е учреден арбитражът, не поддържа условията за създаване на арбитраж по чл. 4, ал. 3 или чл. 46а.“

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 20, който става § 19:

§ 19. В чл. 52 се правят следните допълнения:

1. В ал. 2 се създава изречение трето: „За осъществяване на проверките всеки арбитражен съд предоставя постоянен служебен достъп на Инспектората към министъра на правосъдието по Закона за съдебната власт до електронния архив на всички висящи и приключили дела.“

2. Създава се ал. 6:

„(6) Министърът на правосъдието има право да разпорежи заличаване на арбитраж от Регистъра по чл. 6а, в случай че бъдат констатирани системни тежки нарушения на този закон от арбитри или когато институцията, към която е учреден арбитражът, не поддържа условията за създаване на арбитраж по чл. 4, ал. 3 или чл. 46а. Министърът на правосъдието се произнася с мотивирано решение, което подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“

§ 21. В чл. 53 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Арбитър, който постанови решение по спор, в който една от страните е потребител по смисъла на § 13, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за защита на потребителите и решението е обявено за нищожно на това основание от Върховния касационен съд, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв. На арбитражния съд, съответно на юридическото лице, към което е учреден, се налага имуществена санкция от 5000 до 25 000 лв.“

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Арбитър, който постанови решение, без да е вписан в Регистъра по реда на чл. 6б, ал. 1, т. 5 или ал. 2 и 3, се наказва с глоба от 1000 до 10 000

лв. На юридическото лице със седалище в Република България, към което е учреден арбитражът, се налага имуществена санкция от 5000 до 50 000 лв.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и се изменя така:

„(3) При повторно нарушение глобите или имуществените санкции по ал. 1 и 2 са в трикратен размер.“

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

Предложение на нар. пр. Анна Александрова и група народни представители:

Параграф 21 се изменя така:

§ 21. В чл. 53 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

(1) Арбитър, който постанови решение по спор, който не може да бъде разглеждан от арбитраж по силата на чл. 19, ал. 1 Гражданския процесуален кодекс и решението е обявено за нищожно на това основание от Върховния касационен съд, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв. На арбитражния съд, съответно на юридическото лице, към което е учреден, се налага имуществена санкция от 5000 до 25 000 лв.

2. Създават се нови ал. 2 и 3:

(2) Арбитър, който постанови решение, без да е вписан в Регистъра по чл. 6а по реда на чл. 6б, ал. 1, т. 5 или ал. 2 и 3, се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв. На юридическото лице със седалище в Република България, към което е учреден арбитражът, се налага имуществена санкция от 5000 до 50 000 лв.

(3) Когато арбитраж не изпълнява изискванията на чл. 46а или чл. 51, ал. 2, на юридическото лице със седалище в Република България, към което е учреден, се налага имуществена санкция от 5000 до 50000 лв.

3. Досегашната ал. 2 става ал. 4 и се изменя така:

(3) При повторно нарушение глобите или имуществените санкции по ал. 1 - 3 са в трикратен размер.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 5“.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 21, който става § 20:

§ 20. В чл. 53 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Арбитър, който постанови решение по спор, който не може да бъде разглеждан от арбитраж по силата на чл. 19, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс и решението е обявено за нищожно на това основание от Върховния касационен съд, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв. На арбитражния съд, съответно на юридическото лице, към което е учреден, се налага имуществена санкция от 5000 до 25 000 лв.“

2. Създават се нови ал. 2 и 3:

„(2) Арбитър, който постанови решение, без да е вписан в Регистъра по чл. 6а в съответствие с чл. 6б, ал. 1, т. 5 или ал. 2 и 3, се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв. На юридическото лице със седалище в Република България, към което е учреден арбитражът, се налага имуществена санкция от 5000 до 50 000 лв.

(3) Когато арбитраж не изпълнява изискванията на чл. 46а или чл. 51, ал. 2, на юридическото лице със седалище в Република България, към което е учреден, се налага имуществена санкция от 5000 до 50000 лв.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 4 и се изменя така:

„(3) При повторно нарушение глобите, съответно имуществените санкции по ал. 1 - 3 са в трикратен размер.“

4. Досегашната ал. 3 става ал. 5“.

§ 22. В допълнителната разпоредба се правят следните изменения и допълнения:

1. Заглавието „Допълнителна разпоредба“ се изменя така:

„Допълнителни разпоредби“

2. Създава се § 1а:

„§ 1а. По смисъла на този закон:

1. „Международен арбитраж“ е арбитраж с място на територията на Република България, когато една от страните има постоянен адрес, обичайно местопребиваване, седалище или местонахождение на действителното си управление в чужбина.

2. „Видеоконференция“ е комуникационна връзка чрез техническо средство за едновременно предаване и приемане на образ и звук между участници в процеса, намиращи се на различни места, позволяваща записване и съхраняване на информацията на електронен носител.

3. „Връчител“ е нотариус, съдебен изпълнител, куриер или пощенски служител, чрез който арбитражът изпраща книжа и съобщения до страните.

4. „Предприемач“ има значението по чл. 760а от Търговския закон.

5. „Противоречие с общественения ред в Република България“ е налице, когато са нарушени императивни норми с принципно значение, които имат основополагащ характер за българското право.

6. „Повторно“ е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателно постановление, с което лицето е било наказано за същото по вид нарушение.

7. „Системно нарушение“ е налице, когато са извършени три или повече нарушения на закона, извършени в продължение на една година.

8. „Тежко“ е нарушението, което е основание за нищожност или за отмяна на арбитражно решение по чл. 47, ал. 1, т. 1-4 или ал. 3.“

Предложение на нар. пр. Анна Александрова и група народни представители:

В § 22, т. 2, относно § 1а се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 думите „в чужбина“ се заменят с „извън територията на Република България“.

2. Създава нова т. 2:

„2. „Търговски спор“ е спор по смисъла на чл. 365, т. 1-3 от Гражданския процесуален кодекс.“

3. Досегашната т. 2 стават т. 3 и в нея думата „Видеоконференция“ се заменя с „Видеоконферентна връзка“.

4. Досегашната т. 3 става т. 4.

5. Досегашната т. 4 става т. 5 и се изменя така:

„5 „Предприемач“ е лице по смисъла на чл. 760а от Търговския закон.

6. Досегашните т. 5 и 6 стават съответно т. 6 и 7.

7. Досегашната т. 7 става съответно т. 8 и в нея думите „извършени в продължение“ се заменят с „в продължение“.

8. Досегашните т. 8 става съответно т. 9.

Комисията подкрепя предложението.

Предложение на нар. пр. Васил Пандов, Лена Бориславова и Стою Стоев:

В § 22 относно § 1а :

- т.1 се изменя:

„1.Международен арбитраж“ е арбитраж с място на територията на Република България, когато в момента на сключване на арбитражното споразумение една от страните има в чужбина обичайното си местопребиваване или съответно седалището.“

- т.5 се изменя:

„5. Седалище е седалището според устройствения акт на лицето. Ако лицето няма седалище според устройствения си акт счита, че седалището му е държавата, в която се намира действителното му управление.“

Комисията не подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 22, който става § 21:

§ 21. В допълнителната разпоредба се правят следните изменения и допълнения:

1. Заглавието „Допълнителна разпоредба“ се изменя така:

„Допълнителни разпоредби“

2. Създава се § 1а:

„§ 1а. По смисъла на този закон:

1. „Международен арбитраж“ е арбитраж с място на територията на Република България, когато една от страните има постоянен адрес, обичайно местопребиваване, седалище или местонахождение на действителното си управление извън територията на Република България.

2. „Търговски спор“ е спор по смисъла на чл. 365, т. 1-3 от Гражданския процесуален кодекс.

3. „Видеоконферентна връзка“ е комуникационна връзка чрез техническо средство за едновременно предаване и приемане на образ и звук между участници в процеса, намиращи се на различни места, позволяваща записване и съхраняване на информацията на електронен носител.

4. „Връчител“ е нотариус, съдебен изпълнител, куриер или пощенски служител, чрез който арбитражът изпраща книжа и съобщения до страните.

5. „Предприемач“ е лице по смисъла на чл. 760а от Търговския закон.

6. „Противоречие с обществения ред в Република България“ е налице, когато са нарушени императивни норми с принципно значение, които имат основополагащ характер за българското право.

7. „Повторно“ е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателно постановление, с което лицето е било наказано за същото по вид нарушение.

8. „Системно нарушение“ е налице, когато са извършени три или повече нарушения на закона в продължение на една година.

9. „Тежко“ е нарушението, което е основание за нищожност или за отмяна на арбитражно решение по чл. 47, ал. 1, т. 1-4 или ал. 3.“

§ 23. Параграф 3 от преходните и заключителните разпоредби се отменя.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 23, който става § 22.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на подразделението.

§ 24. (1) В четиримесечен срок от обнародването на този закон:

1. Министерският съвет приема измененията и допълненията в Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието, одобрена с Постановление № 167 на Министерския съвет от 1992 г. (обн., ДВ, бр. 71 от 1992 г.; изм. и доп., бр. 92 от 1992 г., бр. 32 и 64 от 1993 г., бр. 45 и 61 от 1994 г., бр. 15 от 1996 г., бр. 2, 28 и 36 от 1997 г., бр. 20 от 1998 г.; попр., бр. 24 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 95 от 1998 г., бр. 14 от 2000 г.; Решение № 798 на Върховния административен съд от 2001 г. - бр. 19 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 89 от 2001 г., бр. 83 от 2002 г., бр. 66 от 2003 г.; Решение № 295 на Върховния административен съд от 2004 г. - бр. 6 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 69 от 2004 г., бр. 94 от 2005 г., бр. 35, 75 и 105 от 2006 г., бр. 75 от 2007 г., бр. 22 от 2008 г., бр. 39 и 77 от 2009 г., бр. 30 от 2011 г., бр. 98 от 2012 г., бр. 88 от 2013 г., бр. 35 от 2017 г., бр. 20 от 2022 г.,

бр. 63 от 2023 г., бр. 25 от 2024 г. и бр. 34 от 2025 г.), произтичащи от този закон.

(2) Министърът на правосъдието издава наредбата по чл. 6а, ал. 5 и създава Регистъра по чл. 6а.

Предложение на нар. пр. Анна Александрова и група народни представители:

Параграф 24 се изменя така:

§ 24. (1) В четиримесечен срок от обнародването на този закон в „Държавен вестник“:

1. Министерският съвет приема измененията и допълненията в Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието, одобрена с Постановление № 167 на Министерския съвет от 1992 г. (обн., ДВ, бр. 71 от 1992 г.; изм. и доп., бр. 92 от 1992 г., бр. 32 и 64 от 1993 г., бр. 45 и 61 от 1994 г., бр. 15 от 1996 г., бр. 2, 28 и 36 от 1997 г., бр. 20 от 1998 г.; попр., бр. 24 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 95 от 1998 г., бр. 14 от 2000 г.; Решение № 798 на Върховния административен съд от 2001 г. - бр. 19 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 89 от 2001 г., бр. 83 от 2002 г., бр. 66 от 2003 г.; Решение № 295 на Върховния административен съд от 2004 г. - бр. 6 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 69 от 2004 г., бр. 94 от 2005 г., бр. 35, 75 и 105 от 2006 г., бр. 75 от 2007 г., бр. 22 от 2008 г., бр. 39 и 77 от 2009 г., бр. 30 от 2011 г., бр. 98 от 2012 г., бр. 88 от 2013 г., бр. 35 от 2017 г., бр. 20 от 2022 г., бр. 63 от 2023 г., бр. 25 от 2024 г. и бр. 34 от 2025 г.) произтичащи от този закон.

2. Министерският съвет приема изменения и допълнения в Тарифа за държавните такси, които се събират от съдилищата по Гражданския процесуален кодекс, приета с ПМС № 38 от 27.02.2008 г. (обн. ДВ. бр.22 от 28 Февруари 2008г., изм. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., изм. и доп. ДВ. бр. 24 от 12 Март 2013г., изм. ДВ. бр.35 от 2 Май 2017 г.).

(2) Министърът на правосъдието издава наредбата по чл. 6а, ал. 5 и създава Регистъра по чл. 6а.

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 24, който става § 23:

§ 23. В 4-месечен срок след обнародването на този закон в

„Държавен вестник“:

1. Министерският съвет приема измененията и допълненията в Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието от 1992 г. (обн., ДВ, бр. 71 от 1992 г.; изм. и доп., бр. 92 от 1992 г., бр. 32 и 64 от 1993 г., бр. 45 и 61 от 1994 г., бр. 15 от 1996 г., бр. 2, 28 и 36 от 1997 г., бр. 20 от 1998 г.; бр. 24 от 1998 г.; бр. 95 от 1998 г., бр. 14 от 2000 г.; Решение № 798 на Върховния административен съд от 2001 г. - бр. 19 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 89 от 2001 г., бр. 83 от 2002 г., бр. 66 от 2003 г.; Решение № 295 на Върховния административен съд от 2004 г. - бр. 6 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 69 от 2004 г., бр. 94 от 2005 г., бр. 35, 75 и 105 от 2006 г., бр. 75 от 2007 г., бр. 22 от 2008 г., бр. 39 и 77 от 2009 г., бр. 30 от 2011 г., бр. 98 от 2012 г., бр. 88 от 2013 г., бр. 35 от 2017 г., бр. 20 от 2022 г., бр. 63 от 2023 г., бр. 25 от 2024 г., бр. 34 и 52 от 2025 г.) произтичащи от този закон.

2. Министерският съвет приема изменения и допълнения в Тарифа за държавните такси, които се събират от съдилищата по Гражданския процесуален кодекс, от 2008 г. (обн. ДВ. бр. 22 от 2008г., доп. бр.50 от 2008г., бр. 24 от 2013г., бр. 35 от 2017 г.).

3. Министърът на правосъдието издава наредбата по чл. 6а, ал. 5 и създава Регистъра по чл. 6а.

§ 25. Лицата, които осъществяват арбитражна дейност като постоянна институция на територията на Република България, привеждат дейността си в съответствие с изискванията на този закон и подават заявление за вписване в Регистъра по чл. 6а в двумесечен срок от създаването му.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 25, който става § 24, като думата „двумесечен“ се заменя с „тримесечен“.

§ 26. Висящите към датата на влизане в сила на този закон арбитражни дела, включително образуваните за решаване на определен спор в отклонение от чл. 4, ал. 2, се довършват при спазване на изискванията на този закон. Регистрацията по глава първа „а“ се извършва преди датата на постановяване на арбитражното решение.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 26, който става § 25.

§ 27. Иск за нищожност на решение, постановено преди влизането в сила на този закон, може да бъде предявен до изтичането на срока по чл. 48, ал. 1 и само на основанията, предвидени в закона към датата на постановяване на решението.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 27, който става § 26.

Предложение на нар. пр. Надежда Йорданова и Божидар Божанов:

Да се създаде нов параграф:

„§... В чл. 112 от Закона за обществените поръчки се правят следните допълнения и изменения:

1. Създава се нова ал. 5:

„(5) С договор за обществена поръчка, сключен от публичен възложител, не може да се образува арбитраж за решаване на определен спор.“

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение на нар. пр. Анна Александрова и група народни представители:

Създава се нов § 28:

„§ 28. В Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 64 от 2007 г.; изм., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 25, 33, 42, 102 и 103 от 2009 г., бр. 59 от 2010 г., бр. 1, 23, 32, 45, 81 и 82 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 20, 50 и 81 от 2012 г., бр. 15, 17, 30, 52, 66, 70 и 71 от 2013 г., бр. 19, 21, 53, 98 и 107 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 28, 39, 50, 62 и 76 от 2016 г., бр. 13 от 2017 г.; Решение № 1 на Конституционния съд от 2017 г. – бр. 14 от 2017 г.; изм. и доп., бр. 63, 65, 85, 90 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 49 и 77 от 2018 г., бр. 17 от 2019 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2019 г. – бр. 19 от 2019 г.; изм., бр. 29, 64 и 83 от 2019 г., бр. 11, 86, 103, 109 и 110 от 2020 г., бр. 16 от 2021 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 41 от 2021 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 43 от 2021 г.; изм., бр. 80 от 2021 г., бр. 15, 24 и 32 от 2022 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 56 от 2022 г.; изм., бр. 62 от 2022 г.,

бр. 11, 48, 66, 69, 84, 86 и 108 от 2023 г., бр. 18 и 67 от 2024 г. и бр. 6 от 2025 г.) в чл. 372, ал. 1 се създава нова т. 7:

„7. проверява законосъобразното учредяване и дейността на арбитражите по Закона за арбитража.“

Комисията подкрепя предложението.

Комисията предлага да се създаде нов § 27:

§ 27. В Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 64 от 2007 г.; изм., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 25, 33, 42, 102 и 103 от 2009 г., бр. 59 от 2010 г., бр. 1, 23, 32, 45, 81 и 82 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 20, 50 и 81 от 2012 г., бр. 15, 17, 30, 52, 66, 70 и 71 от 2013 г., бр. 19, 21, 53, 98 и 107 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 28, 39, 50, 62 и 76 от 2016 г., бр. 13 от 2017 г.; Решение № 1 на Конституционния съд от 2017 г. – бр. 14 от 2017 г.; изм. и доп., бр. 63, 65, 85, 90 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 49 и 77 от 2018 г., бр. 17 от 2019 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2019 г. – бр. 19 от 2019 г.; изм., бр. 29, 64 и 83 от 2019 г., бр. 11, 86, 103, 109 и 110 от 2020 г., бр. 16 от 2021 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 41 от 2021 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 43 от 2021 г.; изм., бр. 80 от 2021 г., бр. 15, 24 и 32 от 2022 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 56 от 2022 г.; изм., бр. 62 от 2022 г., бр. 11, 48, 66, 69, 84, 86 и 108 от 2023 г., бр. 18 и 67 от 2024 г. и бр. 6 от 2025 г.) в чл. 372, ал. 1 се създава нова т. 7:

„7. проверява законосъобразното учредяване и дейността на арбитражите по Закона за арбитража.“

Предложение на нар. пр. Анна Александрова и група народни представители:

Създава се § 29.

§ 29. В Гражданския процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 59 от 2007 г.; изм., бр. 50 от 2008 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2008 г. – бр. 63 от 2008 г.; изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 12, 19, 32 и 42 от 2009 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2009 г. – бр. 47 от 2009 г.; изм., бр. 82 от 2009 г., бр. 13 и 100 от 2010 г.; Решение № 15 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 5 от 2011 г.; изм., бр. 45, 49 и 99 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 53 и 98 от 2014 г., бр. 50 от 2015 г., бр. 15 и 43 от 2016 г., бр. 8, 13, 63, 86, 96 и 102 от 2017 г., бр. 42 и 65 от 2018 г., бр. 38, 83, 98 и

100 от 2019 г., бр. 68, 98 и 110 от 2020 г., бр. 9 и 15 от 2021 г., бр. 15, 62 и 102 от 2022 г., бр. 11, 66, 80, 85 и 102 от 2023 г. и бр. 39 от 2024 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2024 г. – бр. 57 от 2024 г.; изм., бр. 67 от 2024 г. и бр. 26 от 2025 г.) в чл. 405, ал. 5 думите „международния търговски арбитраж“ се заменят с „арбитража“.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията предлага да се създаде нов § 28:

§ 28. В Гражданския процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 59 от 2007 г.; изм., бр. 50 от 2008 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2008 г. – бр. 63 от 2008 г.; изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 12, 19, 32 и 42 от 2009 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2009 г. – бр. 47 от 2009 г.; изм., бр. 82 от 2009 г., бр. 13 и 100 от 2010 г.; Решение № 15 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 5 от 2011 г.; изм., бр. 45, 49 и 99 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 53 и 98 от 2014 г., бр. 50 от 2015 г., бр. 15 и 43 от 2016 г., бр. 8, 13, 63, 86, 96 и 102 от 2017 г., бр. 42 и 65 от 2018 г., бр. 38, 83, 98 и 100 от 2019 г., бр. 68, 98 и 110 от 2020 г., бр. 9 и 15 от 2021 г., бр. 15, 62 и 102 от 2022 г., бр. 11, 66, 80, 85 и 102 от 2023 г. и бр. 39 от 2024 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2024 г. – бр. 57 от 2024 г.; изм., бр. 67 от 2024 г., бр. 26 и 55 от 2025 г.) в чл. 405, ал. 5 думите „международния търговски арбитраж“ се заменят с „арбитража“.

Комисията предлага да се създаде § 29:

§ 29. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. – бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 34, 69, 104 и 105 от 2020 г., бр. 25, 56, 100 и 102 от 2022 г., бр. 8, 66, 80, 84, 102 и 106 от 2023 г., бр. 36, 70 и 82 от 2024 г. и бр. 26, 49 и 54 от 2025 г.) в чл. 74, ал. 1, т. 7 думите „Закона за международния търговски арбитраж“ се заменят със „Закона за арбитража“.

Комисията предлага да се създаде § 30:

§ 30. В Кодекса на търговското корабоплаване (обн., ДВ, бр. 55 и 56 от 1970 г.; попр., бр. 58 от 1970 г.; изм., бр. 55 от 1975 г., бр. 10 от 1987 г., бр. 30 от 1990 г., бр. 85 от 1998 г., бр. 12 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 113 от 2002 г., бр. 55 от 2004 г., бр. 42, 77, 87, 94 и 104 от 2005 г., бр. 30, 62 и 108 от 2006 г., бр. 36, 71 и 98 от 2008 г., бр. 12 и 32 от 2009 г., бр. 85 от 2010 г., бр. 92 от 2011 г., бр. 38 и 77 от 2012 г., бр. 15, 28 и 109 от 2013 г., бр. 14 и 52 от 2015 г., бр. 58 от 2016 г., бр. 93 от 2017 г., бр. 28 от 2018 г., бр. 62 от 2019 г., бр. 104 и 108 от 2020 г., бр. 106 от 2023 г. и бр. 41 и 70 от 2024 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 302, ал. 3, изречение пето думите „Закона за международния търговски арбитраж“ се заменят със „Закона за арбитража“.

2. В чл. 306, ал. 2, изречение трето думите „Закона за международния търговски арбитраж“ се заменят със „Закона за арбитража“.

Комисията предлага да се създаде § 31:

§ 31. В Закона за занаятите (обн., ДВ, бр. 42 от 2001 г.; изм., бр. 112 от 2001 г., бр. 56 от 2002 г., бр. 99 и 105 от 2005 г., бр. 10, 30, 34 и 81 от 2006 г., бр. 53 от 2007 г., бр. 19 и 82 от 2009 г., бр. 15 от 2010 г., бр. 28 от 2011 г., бр. 68 от 2013 г., бр. 79 от 2015 г. и бр. 17 от 2019 г.) в чл. 39, ал. 4 думите „Закона за международния търговски арбитраж“ се заменят със „Закона за арбитража“.

Комисията предлага да се създаде § 32:

§ 32. В Закона за стоковите борси и тържищата (обн., ДВ, бр. 93 от 1996 г.; изм., бр. 41 и 153 от 1998 г., бр. 18 от 1999 г., бр. 20 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 30, 34 и 85 от 2006 г., бр. 42 и 82 от 2009 г., бр. 18 и 97 от 2010 г., бр. 39 и 42 от 2011 г., бр. 38 и 77 от 2012 г., бр. 12 и 14 от 2015 г., бр. 85 и 103 от 2017 г., бр. 7 от 2018 г., бр. 52 от 2020 г. и бр. 84 от 2023 г.) в чл. 37, ал. 7 думите „Закона за международния търговски арбитраж“ се заменят със „Закона за арбитража“.

§ 28. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“ с изключение на § 4, 5, 7, т. 4 (относно чл. 11, ал. 6), § 13, 14, т. 2,

§ 15, т. 2, § 18, т. 1, буква „а“ и т. 2, § 20, т. 1 и § 21, т. 2, които влизат в сила в шестмесечен срок от деня на обнародването.

Предложение на нар. пр. Анна Александрова и група народни представители:

Досегашният § 28 се преномерира и в него думите „и § 21, т. 2“ се заменят с „§ 21, т. 2 и § 28“.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 28, който става § 33:

§ 33. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“ с изключение на:

1. Параграфи 4, 5, 7, т. 4 (относно чл. 11, ал. 6), § 16, т. 2 и § 24, които влизат в сила в 4-месечен срок след обнародването на този закон в „Държавен вестник“.

2. Параграфи 12, 13, т. 2, § 14, т. 2, § 17, т. 1, буква „а“ и т. 2, § 19, 20, т. 2 и § 27, които влизат в сила в 7-месечен срок след обнародването на този закон в „Държавен вестник“.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО КОНСТИТУЦИОННИ И ПРАВНИ ВЪПРОСИ:**

АННА АЛЕКСАНДРОВА